

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА за резултатите от извършено оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“

1. Хронология на процедурата

Процедурата е открита с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 17.04.2019 г. (Протокол № 16) по искане на висшето училище (вх. 305/ 12.04.2019 г.).

На заседание, проведено на 26.02.2020 г. (Протокол № 7), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на ПКСНУ приеха доклада на утвърдената с решения на Акредитационния съвет на НАОА от 24.10.2019 г. (Протокол № 18) експертна група в състав:

1. Доц. д-р Теодор Атанасов, Софийски университет „Св. Климент Охридски“
 2. Доц. д-р Милена Кирова – Русенски университет „Ангел Кънчев“
 3. Доц. д-р Танка Милкова – Икономически университет – Варна
- Наблюдаващ процедурата от ПКСНУ: доц. д-р Емил Трифонов

Експертната група е извършила проверка в СА през периода от 05.11.2019 г. до 07.11.2019 г.

Професионалното направление 3.7 „Администрация и управление“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов е получило програмна акредитация с протокол № 11 от 15.04.2015 г. на ПКСНУ с обща оценка 8.94 за срок от пет години за обучение на студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. Определен е общ капацитет за професионалното направление от 1300 студенти, от които 820 студенти за ОКС „бакалавър“ (редовна и задочна форма на обучение) и 480 студенти за ОКС „магистър“ (редовна и дистанционна форма на обучение).

ПКСНУ е направила три препоръки при предходната процедура по програмна акредитация на ПН 3.7 „Администрация и управление“.

Препоръка 1. Да се поддържа баланс между редовна и дистанционна форма на обучение в ОКС „магистър“, като се увеличи относителният дял на обучението в редовна форма. (Срок: постоянен, с ежегодно отчитане).

Предприети са мерки за увеличаване броя на обучаваните студенти в ОКС „магистър“ в редовна форма, като са създадени редица организационни предпоставки: увеличен е броят на магистърските програми, предлагани в редовна форма - разработени са 2 нови магистърски програми към специалност „Стопанско управление“; разкрита е нова магистърска програма „Регионалистика“ към специалност „Публична администрация“, в т.ч. в редовна форма; организиран е прием на студенти за редовна форма на обучение в ОКС „магистър“ два пъти през учебната година; активизирана е кандидатстудентската кампания за привличане на студенти за ОКС „магистър“ в редовна форма на обучение; поддържат се приблизително еднакви по размер такси за платено обучение в ОКС „магистър“,

редовна форма и за дистанционно обучение; подобрена е материално-техническата база за обучението в редовна форма в ОКС „магистър”.

През учебната 2018/2019 година е налице нарастване на броя на приетите в редовна форма на обучение студенти в ОКС „магистър” спрямо предходната учебна година (увеличение с 97.8%), независимо от ограниченото търсене от страна на кандидат-студентите на редовната форма на обучение в ОКС „магистър”.

Препоръката се изпълнява.

Препоръка 2. Да се обогати фундаменталният блок с основополагащи за овладяването на знания в областта на администрацията и управлението на бизнеса учебни дисциплини за ОКС „бакалавър” като: „Математика”, „Статистика” и „Маркетинг”. (Срок: началото на учебната 2016/2017 г.)

Приети са „Параметри и нормативи за разработване на учебните планове за ОКС „бакалавър”, с които са определени задължителните основни параметри на учебните планове, в т.ч. задължителни дисциплини за ПН 3.7. Администрация и управление. С този документ дисциплините „Математика”, „Основи на статистиката” и „Основи на маркетинга” са определени като задължителни за всички специалности от ПН 3.7 „Администрация и управление” и са определени позициите им в структурата на учебния план.

Препоръката е изпълнена.

Препоръка 3. Да се прецизират наименованието на магистърска програма „Психология и поведение в управлението” и квалификационната характеристика на магистърска програма „Образователен мениджмънт”. (Срок: началото на учебната 2015/2016 г.)

Прецизирано е наименованието на магистърската програма „Психология и поведение в управлението”, като е променено наименованието на „Управление и поведение в бизнеса“ и е утвърдена нейната учебна документация. Новото наименование на програмата съответства в по-пълна степен на спецификата на ПН 3.7 „Администрация и управление”. В следакредитационния период квалификационната характеристика на магистърска програма „Образователен мениджмънт” е актуализирана два пъти. Първата актуализация е през учебната 2015/2016 година и е в отговор на направената от НАОА препоръка. В актуализираната квалификационна характеристика са прецизирани областите на възможна професионална реализация на завършилите студенти, като те са съобразени с учебния план.

Във връзка с приетите от Академичния съвет Параметри за разработване на учебна документация в ОКС „магистър” и нови образци на учебна документация, през учебната 2016/2017 година е извършена цялостна актуализация на учебната документация на магистърска програма „Образователен мениджмънт“, в т.ч. и на квалификационната характеристика. В квалификационната характеристика подробно са описани знанията, уменията и компетентностите, които придобиват завършилите магистърската програмата, като те са тясно свързани с професионалната реализация на завършилите.

Препоръката е изпълнена.

В Стопанска академия „Д. А. Ценов“ се провежда обучение по ПН 3.7 „Администрация и управление“ по три специалности („Екомениджмънт“, „Публична администрация“, „Стопанско управление“) в ОКС „бакалавър“ в редовна и задочна форма на обучение и по две специалности („Публична администрация“ и „Стопанско управление“) в ОКС „магистър“ в редовна и дистанционна форма на обучение. В рамките на двете специалности от ОКС „магистър“ се предлагат шест магистърски програми – „Публична администрация“, „Образователен мениджмънт“, „Регионалистика“, „Бизнесадминистрация“, „Управление на човешките ресурси“ и „Фирмен мениджмънт и контролинг“.

Основно звено за обучение по ПН 3.7 „Администрация и управление“ е факултет „Мениджмънт и маркетинг“, а първични обучаващи звена са катедра „Мениджмънт“, администрираща специалности „Стопанско управление“ и „Екомениджмънт“ и катедра „Стратегическо планиране“, администрираща специалност „Публична администрация“.

През акредитационният период са извършени промени в портфолиото на предлаганите магистърски програми в ПН 3.7 „Администрация и управление“: разкрити са три нови магистърски програми („Управление на човешките ресурси“, „Управление на фирмената сигурност“ и „Регионалистика“); не се обявява прием от учебната 2018/2019 година по магистърски програми „Екологичен мениджмънт и фирмена устойчивост“, „Управление и поведение в бизнеса“, „Мениджмънт на бизнес организациите“, „Консултиране и администриране в мениджмънта“, „Управление на фирмената сигурност“ и „Мениджмънт на териториалното развитие“. Прецизирано е наименованието и учебното съдържание на магистърска програма „Психология и поведение в управлението“, като тя е преименувана на „Управление и поведение в бизнеса“. В ОКС „бакалавър“ е разработена и приета по установения ред необходимата учебна документация за акредитиране на дистанционна форма на обучение по специалност „Публична администрация“.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО (Таблица 4):

Въз основа на изводите в доклада на експертната група ПКСНУ направи следните констатации и даде следните оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнението на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“.

Обучението в ПН е организирано в съответствие с мисията, визията и стратегическите цели на ВУ. Налице е приета и публично оповестена Стратегия за развитие на ПН 3.7 „Администрация и управление“, в която са очертани приоритетите и стратегическите цели, отнасящи се до развитието на професионалното направление. Във ВУ съществува официално приета и публично огласена политика по качеството на

предлаганата образователна услуга. Правилата и процедурите по нейното прилагане са разписани в редица вътрешни нормативни документи. Изградени са и функционират органи за управление на качеството. Системата за управление на качеството е сертифицирана по БДС EN ISO 9001:2015. Действието на СУК се оценява посредством провеждането на периодични одити. В ПН 3.7 „Администрация и управление” се прилага политика по осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и образователната дейност. Тя е развита в съответни вътрешни нормативни актове и е заложена като приоритетно направление в Стратегията за развитие на НИД на СА „Д. А. Ценов“ 2014-2020 г. Налице е трансфер на научноизследователските резултати в учебния процес в ПН 3.7 „Администрация и управление“.

Констатации за изпълнението на критерий 1.2 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 (1-10): „Управление на качеството на образованието”.

Налична е йерархична система за управление на качеството на учебния процес, обхващаща и ПН 3.7 „Администрация и управление”. Провеждането на обучение във ВУ и в ПН, както и обобщените резултати от функционирането на СУК, се обсъждат и отчитат ежегодно от органите за управление на ВУ. През оценявания период регулярно са организирани и провеждани обучения, семинари и кръгли маси за обмен на опит за осигуряване на качеството на учебния процес. Има приет и публично огласен Етичен кодекс и функционираща Комисия по етика. За противодействие на всички форми на изпитни измами и плагиатство са утвърдени и оповестени общовалидни правила и процедури. През оценявания период са констатирани случаи на опити за изпитни измами и установено плагиатство в дипломни работи.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1 в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 (1-10): „Висшето училище извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни”.

Налични са методически стандарти за учебната документация, заложи в съответните вътрешни документи, които са публикувани на интернет страницата на ВУ. В учебната документация по ПН 3.7 са заложи очаквани резултати от обучението на студентите в отделните специалности и степени, както и придобиваните от тях професионални и общи компетенции, които се основават на проучвания на пазара на труда. През акредитационния период са разкрити три нови магистърски програми – „Управление на човешките ресурси“, „Управление на фирмената сигурност“ и „Регионалистика”. В ПН се прилагат разнообразни начини за събиране на информация от потребителите на кадри относно връзката на учебните програми с практическата подготовка на студентите. Практическото обучение на студентите се осигурява чрез 45-дневна преддипломна практика в реална работна среда, както и чрез разнообразни форми за практическа подготовка, които са интегрирани в учебния процес. Оценъчната система на резултатите от обучението и проверката на знанията за различните степени и форми на обучение са регламентирани във вътрешни правилници на ВУ. Действа система за текущо и крайно оценяване на знанията и уменията на студентите по отделните учебни

дисциплини и при тяхното дипломиране. Конкретните форми за оценяване са определени в учебния план на специалността и в учебните програми по дисциплините, които се огласяват сред студентите. Извършен е сравнителен анализ на учебните планове на специалностите от ПН с учебната документация на специалности в сродни ВУ. Процентът на съвместимост варира между 67% и 90,9%. Разработени са процедури за управление на процесите по наблюдение, анализиране, оценяване и утвърждаване на учебни програми и учебната документация в ПН. Действат регламентирани стандарти за разработване, обсъждане, приемане, утвърждаване и актуализиране на учебната документация. Налице е висока активност по отношение приважването на учебните програми в съответствие с нуждите на пазара на труда. Във вътрешните нормативни документи на ВУ е заложено обвързване на разработването и актуализирането на учебната документация с гледната точка на заинтересованите страни. Процедурите за определяне на основните структурни параметри на учебната документация на отделните специалности и ОКС в ПН 3.7 „Администрация и управление“ се основават на държавната уредба на висшето образование в страната и вътрешните нормативни актове на СА „Д. А. Ценов“.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1 в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 (1-10): „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по съответното професионално направление“.

Обучението в ПН 3.7. „Администрация и управление“ се провежда съгласно образователната мисия, цели и задачи на професионалното направление. Спазени са държавните изисквания за придобиване на висше образование в ОКС „бакалавър“ и „магистър“, както и на Наредбата за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища. Квалификационните характеристики отразяват точно позицията на бъдещия специалист в националната и европейската квалификационни рамки за висше образование. Създадена е необходимата организация за включване на студентите в практически занимания и други дейности, стимулиращи творческата им активност. Налична е интеграция на представители на практиката в учебния процес. Налице е увеличен брой на договорите с образователни, държавни, общински и социални институции, неправителствени организации, бизнес структури. Творческата активност се засилва и чрез разширяване на интензивните и интерактивни методи на обучение. Нараства удовлетвореността от качеството на обучение на студентите от професионалното направление. Във ВУ се изготвя анализ на заинтересоваността от обучение по образователни програми от ПН 3.7. Резултатите показват заявен висок и среден интерес към специалностите в ОКС „бакалавър“, както и че преобладаващата част от анкетираните студенти възнамеряват да продължат своето обучение в ОКС „магистър“ в СА. Налице е нарастване на относителния дял на реализираните се студенти от ПН през първите две години след завършване на образованието. В ПН се прилагат съвременни методи за оценяване постиженията на студентите. Използваните методи и стандарти за проверка и оценка на знанията са ясно дефинирани и оповестени в учебната документация. Обективността на оценяване и спазването на правилата за провеждането на изпитните процедури се наблюдават

периодично чрез провежданите от ЦКО анкети за студентската удовлетвореност. Налице е обратна връзка между преподаватели и студенти. Тя се реализира чрез индивидуални и групови преки контакти, тюторна система, електронни форми, анкетни проучвания и др. В началото на семестъра всеки преподавател публично информира студентите за изпитната процедура и критериите за оценка по отделни компоненти. Прилагат се съвременни ИКТ при оценяване постиженията на студентите. За периода на акредитация ежегодно се включват специалисти от практиката в държавните изпитни комисии, което е и нормативно регламентирано. В утвърдената система от нормативни документи, свързани с качеството на обучението, е заложен регламент за осъществяване на текущ мониторинг и анализ на процесите, който включва участие на студенти и работодатели. Редът за подаване и разглеждане на студентски жалби е регламентиран в приети и оповестени вътрешно-нормативни документи. За периода на акредитация няма подадени писмени жалби от студенти от ПН 3.7.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1 в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 (1-10): „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл” на студента: прием в съответното професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане”.

Налице са необходимите административни структури, свързани с привличане, прием и адаптиране на студентите. Приети са и са огласени на интернет страницата на ВУ необходимите вътрешни нормативни документи, регламентиращи отделните етапи на „жизнения цикъл” на студентите. Броят на приетите студенти по ПН 3.7 „Администрация и управление” през периода 2014/15-2019/20 учебна година в ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър” във всички форми на обучение е общо 1320 студенти (1317 български и 3 чуждестранни студенти), като от тях 772 студенти са приети в ОКС „бакалавър” и 548 студенти – в ОКС „магистър”. За целия акредитационен период е налице намаление на броя на приетите студенти (с изключение на 2016/17 учебна година при приема в ОКС „бакалавър” и 2017/18 учебна година при приема в ОКС „магистър”). Като основни причини за тази негативна тенденция са провежданата от МОН политика по намаляване на броя на студентите в ПН 3.7 „Администрация и управление” и намаляващият брой завършващи средно образование в страната. За периода на наблюдение, броят на приетите студенти надхвърля утвърдения държавен план-прием на студенти в ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър” в ПН 3.7 „Администрация и управление”. Налице са утвърдени с вътрешно-нормативни документи правила за признаване на придобито висше образование, обучения, стажове, специализации и придобити квалификации в други висши училища в страната и чужбина. В периода 2014/15-2018/19 учебна година в ПН 3.7 „Администрация и управление” са реализирани 15 изходящи студентски мобилности, от които 7 по програма Еразъм+ и 8 по други международни споразумения. От посочените студентски мобилности 14 са били с цел обучение и 1 с цел практика. Налице е нарастващ брой на изходящите студентски мобилности. Относителният дял на студентите, осъществили мобилност спрямо общия брой студенти, в посочения период показва растеж и през учебната 2018/19 година

възлиза на 1.01 на сто. За същият период са осъществени две входящи студентски мобилности с цел обучение (една по програма Еразъм+ и една по други международни договори). Осигурени са възможности за мобилност на студентите. Нормативно са регламентирани и осигурени възможности за включване на студентите от ПН в изпълнението на изследователски проекти. Наблюдава се тенденция на увеличаване на относителния дял на студентите, участвали в изследователски проекти. През периода 2015 – 2018 година са реализирани 223 участия на студенти от ПН 3.7 „Администрация и управление“ в научни форуми и 150 студентски публикации. Налице е спад в броя на участващите студенти в научни форуми, като особено ясно този спад е изразен при броя на студентските публикации – от 75 публикации през 2015 г. на 14 публикации през 2018 година. Издаваните от СА „Д. А. Ценов“ основни документи за образование и квалификация са съобразени с държавните изисквания за тяхното съдържание. Висшето училище разполага със система за проследяване на реализацията на дипломиралите се студенти. Важна роля в това отношение има Академичния център за кариерно консултиране и връзки с обществеността.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1 в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление”.

Налице са приети - и отговарящи на законовите изисквания - публично оповестени процедури за осигуряване на необходимия академичен състав. Обучението на студентите в отделните ОКС е осигурено с преподаватели с необходимата професионална квалификация и представителна изследователска активност. На първи ОТД в Академията работят 98,4% от академичния състав. Относителният дял на профилиращите дисциплини в ПН 3.7 „Администрация и управление“, водени от преподаватели на първи ОТД към 01.10.2019 г. в ОКС „бакалавър“ е 99,15%, а в ОКС „магистър“ е 100%. Общият брой на преподавателския състав, осигуряващ обучението в ПН 3.7 „Администрация и управление“, към 01.10.2019 г. възлиза на 117 души, като се отчита завишаване с 18,18% в сравнение с началото на периода (01.10.2015 г.). Основната причина за този резултат е кариерното израстване и хабилиране на част от нехабилирания академичен състав. В структурно отношение към 01.10.2019 г. преподавателският състав на ОТД, осигуряващ обучението в ПН, се състои от 10 професори (8,55%), 42 доценти (35,9%), 38 главни асистенти (32,48%), 9 асистенти (7,69%), 14 старши преподаватели (11,97%) и 4 преподаватели (3,42%). Хабилираният състав възлиза на 52 души (44,44%), а нехабилираният на 65 души (55,5%). Наблюдава се лек превес на нехабилираните преподаватели, което едновременно със сравнително ниската средна възраст на преподавателите показва потенциал за кадрово развитие. Средната възраст на академичния състав на ОТД за периода 2015/16-2019/20 учебна година нараства от 43 на 47 години. Това е сравнително ниска възраст, което обуславя стабилна кадрова осигуреност през следващите десет години в ПН. При преподавателите, осигуряващи обучението в ПН, е налице съответствие между притежаваната научна специалност и преподаваните от тях дисциплини, като в

няколко случая това съответствие е трудно да бъде еднозначно оценено. Относителният дял на профилиращите дисциплини в професионалното направление, водени от преподаватели на първи ОТД към 01.10.2019 г. в ОКС „бакалавър“ е 99,15%, а в ОКС „магистър“ е 100%. Спазени са изискванията на ЗВО чл. 17, ал. 2, т. 2 и чл. 26, ал. 1, като относителният дял на лекциите, четени от хабилитирани преподаватели на ОТД, към общото количество лекции в часове през 2019/20 учебна година е 78% средно за трите специалности от ОКС „бакалавър“ и 85% средно за специалностите от ОКС „магистър“. Налице е по-голяма натовареност на някои преподаватели от ПН. Приети и огласени са процедури и критерии по атестиране на академичния състав. При извършените през оценявания период атестационни процедури няма преподаватели, получили незадоволителна оценка. Създадени са условия за осъществяване на преподавателска мобилност в рамките на програмата „Еразъм+ и двустранни партньорски договори с чуждестранни висши училища за сътрудничество и академичен обмен. Наблюдава се значителен превес на изходящата мобилности спрямо входящата.

Констатации за изпълнението на критерий 5.2 в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 (1-10): „Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея”.

За периода на акредитацията са реализирани общо 878 участия в научни проекти на преподаватели, осигуряващи обучението в ПН 3.7 „Администрация и управление”, в т.ч. 277 участия във вътрешноакадемични, 580 участия в национални и 21 участия в международни проекти. През 2018 г. се забелязва значителен спад (близо 3 пъти) в участието във вътрешни проекти спрямо 2015 г., за сметка на участия в национални и международни проекти. Спрямо началото на оценявания период се отчита леко завишаване в участията средно на един преподавател от ПН в научни проекти – от 1,30% на 1,54%. През периода 2014-2018 г. преподавателите, осигуряващи обучението в ПН 3.7 „Администрация и управление“ на ОТД са реализирали общо 1811 публикации, от тях: 1593 в страната и 218 в чужбина. Публикациите в страната включват 36 монографии (2,26%), 127 студии (7,97%), 234 статии (14,69%), 674 доклада (42,31%), 522 учебници и учебни пособия (32,77%). От общия брой публикации за разглеждания период 15 публикации са в Scopus и Web of Science (0,78%) и 85 публикации са в реферирани издания (4,45%). Наблюдава се намаляване на броя на публикациите в страната през 2018 година – 229 публикации, спрямо 432 публикации през 2015 година. Броят на публикациите на един преподавател на ОТД за последните четири години е 13,78 публикации, в т.ч. 9,26 научни публикации и 4,52 учебници и учебни помагала. Броят на публикациите в страната на един преподавател през всяка от годините на акредитирания период е между 4,36 и 1,75. Броят на научните публикации в чужбина на един преподавател на ОТД по години варира между 0,66 и 0,36. През периода 2015-2018 г. броят на цитиранията на преподавателите в издания с импакт фактор и импакт ранг (в SCOPUS и Web of Science) е осем. На студентите и преподавателите от ПН са осигурени условия и възможности за участие в различни форми на научноизследователска дейност. Наблюдава се намаляване на участията в научни проекти и форуми през 2017 г. и 2018 г. поради насочване на усилията на

академичния състав към разработването на електронни учебни курсове за ОКС „магистър“ (2017 г.) и ОКС „бакалавър“ (2018 г.) в системата за дистанционно обучение Moodle. Налице е тенденция на увеличаване на участието на преподаватели, осигуряващи обучението в професионалното направление в международни научни проекти и на запазване на относителния дял на участвалите студенти от професионалното направление в научни форуми. Налице е висока публикационна активност на преподавателите в професионалното направление през целия оценяван период. Наблюдава се намаляване на броя на публикациите в страната през 2018 година. В структурата на публикациите доминират научните публикации (67,23%) спрямо учебната литература (32,77%), което е индикация за активна изследователска дейност. Нисък е относителният дял на научните публикации в издания, които са реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science. Малко са цитиранията в издания с импакт фактор и импакт ранг (SCOPUS и Web of Science).

Констатации за изпълнението на критерий 6.1 в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 (1-10): „Има осигурена и непрекъсната развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова”.

ВУ разполага с достатъчна материално-техническа база за водене на нормален учебен процес и осъществяване на научноизследователска работа по ПН 3.7. „Администрация и управление“. Осигурени са компютърни зали, специализирани кабинети и специализиран софтуер за обучението в професионалното направление. Осигурен е непрекъснат достъп до безжичен интернет. Осигурен е достъп до водещи научни издания и електронни бази данни в областта на професионалното направление. Свободен достъп до дигиталния архив на издадените от СА научни ресурси се осъществява чрез виртуалната библиотека Dlib. ВУ притежава акредитирана среда за провеждане на дистанционно обучение. Платформата за дистанционно обучение покрива четвърто технологично равнище. Всички специалности от ПН 3.7. „Администрация и управление“ в ДФО отговарят на изискванията на Наредбата за ДО по отношение осигуреност с електронни учебни материали и ресурси. Специалността „Публична администрация“ в ОКС „бакалавър“ отговаря на изискванията за разкриване на обучение в дистанционна форма. Академичното и административно обслужване на студентите от професионалното направление е ясно регламентирано във вътрешни документи. Част от административните дейности, свързани с учебния процес, се поддържат електронно. Следи се мнението на студентите за качеството на предоставяните административни услуги.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1 в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите”.

Изградена е организация за управление на информацията, свързана с качеството на обучението на студентите в ПН и тяхната реализация. Тя е съобразена с действащата СУК и нуждите от ефективното управление на образователния процес и подобряване качеството на обучение. Налице е функционираща връзка с алумни. Системно се проследява тяхната професионална реализация и кариерно израстване. Създадена е и функционира Асоциация на възпитаниците на СА. Катедрите, администриращи обучение по специалностите в ПН 3.7 „Администрация и управление“, поддържат и актуализират база с данни за научните постижения в съответната област и за актуалността на предлагания учебен материал. Информацията се използва за сравнение с аналогични програми на други висши училища у нас и в чужбина и актуализация на учебната документация.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1 в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление”.

Провежда се информационна политика, насочена към осигуряване на публичност за образователната, научноизследователската и художествено-творческа дейност на преподаватели и студенти от ПН. На сайта на СА е представена структурирана в раздели информация, обхващаща целия „жизнен” цикъл на обучение. Информацията съдържа както вътрешно-нормативни документи, така и оперативна информация, необходима на студентите в процеса на кандидатстване и обучение. Периодично се обявяват условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, които предлагат специалностите в ПН 3.7 „Администрация и управление”. Създадена е организация за популяризиране на научните и художествено-творчески постижения на преподавателите и студентите от ПН 3.7 „Администрация и управление“ чрез публикации на резултатите от участия в научни проекти и други научни изследвания в специализираните научни издания на СА, достъпни и в електронен вариант чрез сайта на ВУ. На сайта на ВУ е налична и достъпна информация за сътрудничеството с чуждестранни университети възможностите и условията за участие в програми за академичен обмен на студенти и преподаватели.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1 в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление”.

Извършва се регулярен мониторинг и актуализиране на учебните програми в ПН 3.7 „Администрация и управление” с участието на студенти и специалисти от практиката. При актуализацията се отчита опитът в обучението по професионалното направление на водещи български и чуждестранни висши училища, оценките и препоръките на студенти и работодатели при тяхното анкетиране, както и еволюцията на научните знания в професионалната област. През акредитационния период е извършена една цялостна актуализация при ОКС „бакалавър” и при ОКС „магистър“, както и актуализация на учебни планове и учебни програми по отделните дисциплини. Резултатите от анкетните проучвания

на студентите показват висока оценка за качеството на обучението и в двете ОКС. Осъществява се постоянен мониторинг и анализ на успеваемостта на студентите, в който участват ресорния зам.-ректор, деканите и ръководителите на катедри. Резултатите от анализа намират отражение в отчетните доклади на съответните ръководни органи. Успехът на студентите от ОКС „бакалавър“ през наблюдавания период е „Много добър“, а при ОКС „магистър“ – „Отличен“. Делът на прекъсналите и отпаднали студенти е нисък.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1 в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление”.

Създадена е необходимата организация и се провеждат дейности за самооценяване на предлаганите образователни програми в отделните степени на обучение и на учебната документация. Външното оценяване на програмите за обучение по ПН 3.7 „Администрация и управление“ се осъществява от НАОА, както и от независимата одитираща организация LRQA, извършваща сертификационни и ресертификационни одити на СУК. Висшето училище анализира конкурентната среда и осъществява регулярен мониторинг и периодична актуализация на учебните програми в ПН. Извършва се тяхното сравняване с тези в сродни висши училища в страната и чужбина. Отчита се мнението на студенти и работодатели, както и на съвременните тенденции във висшето образование. Предприемат се коригиращи действия във връзка с оценките и направените препоръки от студентите и работодателите. Нормативно е регламентирана и съществува практика за включване на представители на практиката в комисии за държавни изпити и защита на дипломни работи, както и в някои семестриални изпити. Предприети са конкретни мерки и са изпълнени препоръките, направени от НАОА при предходната програмна акредитация. С решение на АС е приет Доклад-самооценка за изпълнение на препоръките, направени от ПКЧНУ при предходната програмна акредитация.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **25.03.2020 г. (Протокол № 12)**, на основание чл. 88а, ал. 5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79, ал. 1 от ЗВО.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти“ и и проведеното явно гласуване, в съответствие с Критериите за оценяване на дистанционна форма на обучение в професионално направление, Постоянната комисия по стопански науки и управление взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ на основание обща оценка 9,27 (девет цяло и двадесет и седем стотни).

За ОКС „бакалавър“

- „Екомениджмънт“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Публична администрация“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.
- „Стопанско управление“ – редовна и задочна форма на обучение.

За ОКС „магистър“

- Специалност „Публична администрация“, с магистърски програми „Регионалистика“, „Публична администрация“ и „Образователен мениджмънт“ – редовна и дистанционна форма на обучение.
- Специалност „Стопанско управление“, с магистърски програми „Бизнесадминистрация“, „Управление на човешките ресурси“ и „Фирмен мениджмънт и контролинг“ – редовна и дистанционна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е шест години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“, за ОКС „бакалавър“ – 820 студенти (редовна, задочна и дистанционна форма на обучение), за ОКС „магистър“ – 480 студенти (редовна и дистанционна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 1300 студенти.

Постоянната комисия по стопански науки и управление формулира следните препоръки:

Препоръка 1. Да се увеличи броят на научните публикации по тематиката на професионалното направление в издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Sciene.

Срок: постоянен

Препоръка 2. Да се намали броят на профилиращите дисциплини, които се водят от преподаватели с висока учебна натовареност (с много на брой такива).

Срок: постоянен

Препоръка 3. Да се увеличи броят на участващите студенти в научни форуми, както и броят на студентските публикации.

Срок: постоянен

Препоръка 4. Да се увеличи броят на участващите в студентски мобилности с цел обучение по програма Еразъм+ .

Срок: постоянен

Обща словесна оценка в съответствие с получената числова оценка: пълно съответствие

Председател на ПКЧУ:

(проф. д-р Галина Младенова)